

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce a): **I. J.**, žalobkyně b): **L. J.**, a žalobce c): **P. J.**, zastoupeni Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 1. 2019, č. j. OAM-526/ZA-ZA11-K02-2018, č. j. OAM-657/ZA-ZA11-K02-2018 a č. j. OAM-658/ZA-ZA11-K02-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 10. 2019, č. j. 61 Az 14/2019 – 45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobců Mgr. Ladislavu Bártovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 7.740 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobci podali žádosti o udělení mezinárodní ochrany [v případě žalobce a) se jednalo již o čtvrtou žádost a v případě žalobkyně b) a žalobce c) o pátou žádost], v nichž uvedli svou obavu z návratu do vlasti z důvodu nemožnosti potvrzení jejich občanství Ukrajiny. V případě vstupu na území Ukrajiny jim tak dle jejich tvrzení hrozí umístění do vazby. Žalovaný vydal dne 21. 1. 2019 rozhodnutí, kterým žalobci a) neudělil mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Stejněho dne vydal rozhodnutí, jimiž zastavil řízení o žádosti žalobkyně b) a žalobce c) o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona o azylu, neboť shledal žádosti nepřipustné podle § 10a odst. 1 písm. e) tohoto zákona.

[2] Žalobci brojili proti uvedeným rozhodnutím žalobami, ve kterých namítali, že žalovaný nesprávně posoudil relevanci, věrohodnost a význam nových skutečností

spočívajících v informaci ukrajinského konzulátu v Brně o nemožnosti potvrzení státního občanství žalobců a) a b). Uvedli, že jim v případě návratu do země původu hrozí pronásledování a vážná újma, jelikož nemají doklady a podle tvrzení ukrajinského konzulátu pro Ukrajinu neexistují, resp. nemají občanství této země.

II. Rozsudek krajského soudu

[3] Krajský soud spojil žaloby ke společnému projednání a rozhodnutí. Dospěl k závěru, že žalobní argumentace není důvodná, a proto žaloby zamítl.

[4] Ve svém rozsudku krajský soud odkázal na informaci MZV ČR č. 115645/2017-LPTP ze dne 17. 10. 2017 založenou ve správním spisu, podle které každý občan Ukrajiny, který pozbyl doklady na území ČR a nemá povolení k pobytu v ČR, může obdržet na ukrajinském zastupitelském úřadě náhradní cestovní doklad. Pro vydání tohoto dokladu je třeba prokázat občanství Ukrajiny a registraci na území Ukrajiny. Pokud žadatel nemá k dispozici doklad nebo jeho kopie, žádá úřad Státní migrační služby Ukrajiny o ověření občanství a registraci zmíněné osoby. Z žalobci odkazovaného sdělení konzulátu v Brně ze dne 9. 2. 2018 podle krajského soudu zejména vyplývá, že žalobci nejsou zaregistrováni ani vyřazeni z místa pobytu v oblasti, ze které pocházejí, a proto u nich konzulát nemůže potvrdit ani popřít občanství Ukrajiny. Soud upozornil, že ve správním spise žalobce a) jsou založeny fotokopie jeho osobních dokladů, jimiž by ukrajinským orgánům i v případě závad v registraci obyvatel byl stále schopen prokázat své státní občanství Ukrajiny. Žalovaný navíc správně odkázal na Zákon Ukrajiny o občanství Ukrajiny č. 2235/III, který stanovuje důvody pozbytí občanství, přičemž žalobce a) ani jeden z těchto důvodů neuvedl. Soud tedy shrnul, že žalobce a) má možnost získat na ukrajinském zastupitelském úřadu náhradní cestovní doklad. Pokud není v místě bývalého pobytu ve Lvovské oblasti zaregistrován, nepochybně je schopen doklady, které má k dispozici, prokázat občanství Ukrajiny, jenž ve smyslu uvedeného zákona o občanství Ukrajiny nepozbyl.

[5] Stejně tak v případě žalobkyně b) a žalobce c) nemůže být odkaz na sdělení ukrajinského konzulátu považován za důvodnou žalobní námitku, neboť nijak nezpochybňuje závěr žalovaného, že tito žalobci neuvedli žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu odůvodňující opětovné vedení správního řízení o jejich žádostech o mezinárodní ochranu.

III. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Žalobci (stěžovatelé) podali proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a navrhli, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu i rozhodnutí žalovaného zrušil a vrátil věci žalovanému k dalšímu řízení.

[7] Kasační stížnost je dle stěžovatelů přijatelná, neboť se soud dopustil pochybení, které mohlo mít dopad do jejich hmotněprávního postavení, protože nesprávně vyhodnotil skutkový stav.

[8] Stěžovatelé namítli, že žalovaný nesprávně posoudil relevanci, věrohodnost a význam nových skutečností spočívajících v informaci ukrajinského konzulátu o nemožnosti potvrzení státního občanství stěžovatelů a) a b). Neztotožnili se ani se závěry krajského soudu, který založil svůj názor na spekulativní možnosti získat na ukrajinském zastupitelském úřadu náhradní cestovní doklad na základě dokladů, které mají stěžovatelé a) a b) k dispozici (patrně staré doklady Sovětského svazu) a následně blíže nespecifikovaným způsobem prokázat občanství Ukrajiny, které dle soudu nepozbyli. Stěžovatelé jsou tak v začarovaném kruhu, neboť ačkoliv je Ukrajina jako své občany neeviduje, žalovaný je, s požehnáním soudu, za občany ukrajinské příslušnosti považuje. Z doloženého vyjádření ukrajinského konzulátu je přitom třeba dovozovat, že stěžovatelé nedisponují ukrajinským občanstvím, neboť neexistuje žádný jiný důvod, proč by jim příslušný ukrajinský úřad neposkytl žádnou potřebnou součinnost a žádné informace o jejich eventuální ukrajinské příslušnosti. Zcela nepochopitelný přístup ukrajinských úřadů u stěžovatelů vzbuzuje důvodnou obavu, že v případě návratu na Ukrajinu by zde nebyli na základě uvedeného vyjádření považováni za občany Ukrajiny a po eventuálním návratu by stěžovatelé byli vystaveni nebezpečí vážné újmy (a to již s ohledem na svůj nelegální vstup na území ČR). Soud se k relevanci vyjádření ukrajinského konzulátu vůbec nevyjádřil. Přitom se jedná o oficiální diplomatický dokument, který se otevřeně vyjadřuje k neexistenci dokladů o státní příslušnosti stěžovatelů. Žalovaný tedy nesprávně posoudil předmětný skutkový stav a nevzal v potaz očividné nebezpečí, které by stěžovatelům v případě návratu na Ukrajinu - jakožto země, která je očividně nepovažuje za své občany - hrozilo.

[9] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítl, případně aby ji zamítl pro její nedůvodnost.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc mezinárodní ochrany, a proto se soud podle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[11] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[12] S ohledem na obsah spisu a z něj vyplývající skutková zjištění Nejvyšší správní soud neshledal žádný z důvodů přesahu vlastních zájmů stěžovatelů. Rozhodnutí žalovaného

i krajského soudu vychází z dostatečně zjištěného skutkového stavu, který byl ve světle konkrétních okolností případů řádně a správně vyhodnocen. Krajský soud se dostatečně vypořádal se všemi žalobními námitkami a je zřejmé, proč dospěl k závěru o zamítnutí žaloby. Napadený rozsudek tak splňuje kritéria přezkoumatelnosti.

[13] Krajský soud se dostatečně zabýval sdělením konzulátu Ukrajiny v Brně ze dne 9. 2. 2018, shodně s žalovaným jej však nepovažoval za dokument obsahující azylově relevantní skutečnosti. Rovněž přesvědčivě vysvětlil, proč z tohoto sdělení nelze dovodit, že stěžovatelé nemají státní občanství Ukrajiny. Správně zdůraznil, že konzulát toliko potvrdil, že stěžovatelé nejsou zaregistrováni ani vyřazeni z místa pobytu ve Lvovské oblasti, neobdrželi občanské průkazy, a není tak možné potvrdit ani popřít jejich státní občanství Ukrajiny. Stěžovatelé v kasační stížnosti nijak nezpochybnili závěr žalovaného a krajského soudu, že mají možnost na zastupitelském úřadu Ukrajiny získat náhradní cestovní doklad a poté prokázat státní občanství Ukrajiny doklady, kterými disponují. Neuvedli ani, že by pozbyli státní občanství některým ze způsobů uvedených v Zákoně Ukrajiny o občanství Ukrajiny č. 2235/III, na který žalovaný i soud odkazovali.

[14] Pokud jde o stěžovatele a), lze odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 2. 2016, č. j. 7 Azs 294/2015 – 31, které se týkalo jeho třetí žádosti o mezinárodní ochranu, jeho kasační stížnost byla odmítnuta pro nepřijatelnost. Již v tomto řízení se žalovaný a krajský soud dostatečně zabývali otázkou absence dokladů totožnosti stěžovatele a) a možností jeho vycestování na Ukrajinu.

[15] Krajský soud rovněž správně uzavřel, že informace uvedené v odkazovaném sdělení konzulátu Ukrajiny v Brně nepředstavují nové skutečnosti, které by odůvodňovaly opakované posouzení žádosti o mezinárodní ochranu stěžovatelky b) a stěžovatele c) (k důvodům opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany se NSS vyjádřil např. v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65). Již v předchozích žádostech uváděli jako důvod, že nemohou prokázat občanství Ukrajiny, a byli by proto v případě návratu do vlasti umístěni ve vazbě. Krajský soud ani žalovaný proto nepochybili, pokud považovali žádosti stěžovatelů b) a c) za nepřijatelné.

[16] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3, větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[18] Stěžovatelům byl usnesením krajského soudu ze dne 22. 2. 2019, č. j. 61 Az 14/2019 - 19, ustanoven zástupcem advokát Mgr. Ladislav Bárta. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Soud určil odměnu advokáta v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Advokátovi náleží odměna za zastupování každého ze stěžovatelů za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) ve výši 3.100 Kč snížená o 20 % a dále částka 300 Kč, která představuje paušální náhradu hotových výdajů (§ 13

odst. 4 advokátního tarifu). Výše odměny tedy činí celkem 7.740 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. ledna 2020

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu